

אחד מירידי קרא לעברי, אחרי כייבוש מטוס סבנה בנמל-התעופה לוד: "נו, נראה איתך אומר פעם מיי זה מוכה על משה דיין!"

לא היה שום צורך בהתגרות זו. מאז ששמעתי את הבשורה המשמחת, התכייבתי להגיד כמה מילים טובות מאוד על משה דיין.

ולא רק מאן. מהרגע ששמעתי ברדיו שמה דיין נמצא בלוד ולקח את העניינים בידים, ידעתי שאין מה לדאוג.

אם יש אדם אחד בעולם כונו שנועד ממש למשימה כזאת, הרי זה משה דיין.

התמודד עם איש זה, דמו לארבעה זבובים היוצאים לבקר עכביש בין קוריו. הם בחרו בשיטה במקום, בנסיבות, שכאלו נועדו מראש להבליט עד הקצה את מעלותיו של משה דיין.

אפשר רק לרחם עליהם. לא היה להם סיכוי רב יותר להצליח מאשר יש למנוולים השחצניים, היוצאים להתמודד עם "המואך" בסידרת המלוויויה.

בצניעות האופיינית לו, אמר משה דיין בטלוויזיה שהוא השתדל "להרי

ש המטוס. אך מותר להשמיע כמה הירי-הורים קלים.

התכונות המיוחדות שגילה משה דיין בפרשה זו אינן חדשות. הוא מפעיל אותן בצורה מזהירה ממש בחמש השנים האחרונות.

אם נמשיך את העולם הערכי כולו לארבעת החוטפים, ואת הי משימה של שיחרור המטוס למי שימזה של החזקת השטחים הכבדי שים, נכחין בנקל באותו המישחק הגאוני, בממדריענק.

התכונות הבלתימסוייגת להיכנס ל"משא-ומתן ישרי".

הסידרה האינסופית של הבטחות (פדי-רציה, דגל ירדני על הר-הבית, פתיחת התעלה, שילטון עצמי לפלסטינים, הרכונות לחזיר "הרבה-הרבה שטחים", וכו' עוד ועוד — מי ימנה ומי יזכור את הכרונות דיין?) הבטחות שדיין לא חלם אף רגע לקיים אף אחת מהן. הבטחות שנועדו לבלבל את האוייב, להציג לעיר ניו פאטה-מורגאנה של הסדר, להתיש את כוחו, לטשטש את חושיו, למנוע ממנו כל אפשרות של פעולה.

ובעיקר: דהרוויח זמן, זמן, זמן. זמן שניתן לנצל אותו, כדי להכין את מכת-הפתע המכרעת. המפתיעה, תוך שימוש בכוח מוחץ ומשחק — בדיוק ברגע הפסיכולוגי המתאים.

זמן שבו אפשר, בינתיים, לפתוח את דלתות-החירום — סליחה, להתנחל בשטחיים, לסלק בדווים, לגדר שטחים, ליצור נקודות-אחיזה לשעת-הכשור.

במצבים מסויימים יכול הצלב האדום — או האו"ם, הנשיאים האפריקאים, יארינג, סיסקו, צ'אוסקו — להביא תועלת רבה. אפשר לנצל אותם כדי להרדים, לטשטש, להרוויח זמן, אבל אסור בשום פנים להת-

יעשות זאת דקה אחרי דקה, שעה אחרי שעה, לרחוף אותם מילימטר אחרי מילימטר למקום הרצוי, ונדעת בדיוק מתי הגיע הרגע הזה — לכך דרוש משהו מיוחד מאוד.

משהו מיוחד שיש למשה דיין.

לכן אפשר היה להכין את כל הי תסריט מראש. המדינה (וגם נוסעי המטוס, אילו רק ידעו זאת) יכלה בהחלט לישון בשקט.

אל יהיה הדבר קל בעינינו. אני מוכן להישבע שאין שריבטחון אחר על פני כדור-הארץ שהיה מסוגל לנחל מערכה כזאת.

קחו, למשל, את שריהביטחון האמריקאי, מלווין לירר.

אילו הנחיתו אנשי-מחתרת כושיים מטוס חטוף בנמל-התעופה קנדי ליד וושינגטון, ותובעים את שיחרורם של ארבע ג'לה דייוויס ו-300 אסירים כושיים — האם היה מלווין לירר מסוגל לקבל לידיו את הפיקוד על המיבצע?

האם היה מסוגל לבלבל במשך 20 שעות את מוחם של הכושים, לטשטש את חושייהם בתחבולות-סרק, לתדרך כיתת-מארינס ולהנהיגה?

בוודאי שלא. איש כמוהו היה נשאר בי משרד שלו בפנטגון, ומטיל את כל המישימה על רביסון כלשהו.

או קחו את המרשאל הסובייטי אנדריי גרצ'קו, זה המטייב עכשיו במרחב.

אילו היתה קבוצת ליטאים מורדים חוטפת מטוס גרמני ומנחיתה אותו בנמל-התעופה של מוסקבה, ברדישה לשחרר 308 אסירי

כל הכבוד לדיין!

הק.ג.ב. — האם היה גרצ'קו המהולל, עם כל העיטורים שלו, יודע מה לעשות?

האם היה מסוגל להבין את הפסיכולוגיה הליטאית, ולנצל את המשוך את החוטי-פנים באף? האם היה מסוגל בכלל לפקד על מחלקה?

איפה! גרצ'קו היה נשאר בקרמלין עם קוסיגין וברז'נייב, ומשחק באיסטראטגיה גלובאלית. את מילחמת-ההכנופיות בנמל-התעופה היה משאיר לאיזה פולקובניק אדום.

אפילו נפויון בונאפארטה בכי כוודו בעצמו היה עומד חסרי-אזן נים מוג פעורת קומנדו כזאת, מי כבי דרעת מה לעשות.

ורק לנו, המדינה היחידה בעולם, יש שריבטחון המסוגל לעשות את כל הדברים האלה בעצמו ממש!

נות" את הפידאיון במטוס החטוף. באותה צניעות יכול היה מיכאל אני ג'לו להפליט שהוא רשם כמה קישקושים על התיקרה של איזו כנסייה מחורבנת.

ל הונות? מה שעשה דיין, באותן עשרים שעות לייד מיגדל-הפיקוח, היה מלאכת-מחשבת של רמייה גאונית, של משיכה-באף אמינותית, של בילבול-מוח מדעי!

איזו היתה קוימת איישם פאי קולטה לרמאות, היא היתה מבי ריזה על דיין בעד גאון המיקצועי, אדם בעד שיעורי-קומה מדעי ה" שווה לזה של אלברט איינשטיין וזיגמונד פרויד במיקצועותיהם.

איזו אינטואיציה! איזו עדינות של ביי-צוע!

להבטיח — תמיד להבטיח, כדי שלא תאבד תיקות החוטפים. אבל לא להבטיח יותר מדי, שמא יתעורר חשדם.

למשוך, למשוך — כדי שתגבר העייתיות, כדי שיימרטו העצבים. אבל למי שוך יותר מדי, שמא תגדיש העצבנות את הסאה והאצבע תלחץ על הכפתור.

לא לתת להם תחושה של ביטחון, שמא יירגעו ויתחילו לחשוב בקור-רוח. אבל גם לא לתת להם את ההרגשה שדרך-הגסיגה נחסמה, שמא יעשו מעשה של יאוש.

לא להשפיל אותם, שמא תדחוף אותם גאוותם הנעלבת למעשה שיפגין את גבורתם. אבל גם לא לתת להם את ההרגשה שהם גיבורים גדולים מדי, שמא יתפתו להציע הצעה סבירה, שהעולם ור הצלב האדום והחברה הבלגית ירצו לקבלה.

הראגה לא היתה צריכה להירד שינה מעיני האזרחים הטובים, אלא רק החוויה היחידה-במינה של היותם עדייראיייה זסיפור ג'יימס בונד אמיתי, המתנהל לי נגד עיניהם.

הנחיתה בלוד. פתיחת המשא-ומתן הי ישרי. ההבטחות, שדיין לא חלם אף לרגע לקיימן. ההתמקחות העקשנית על המחיר, שדיין לא התכוון אף פעם לשלמו. ניצול התמימות של אנשי הצלב האדום, שעוררה תמימות דומה אצל החוטפים עצמם. הי הצגה של מיליוני ההבטחה, שהיתה כלי כולה הונאה.

כל אותו זמן, בדיקת הדופק הפסיכוכי לוגי, מישוש העצבים של היריב. איתור הרגע שבו תגיע עייפותו לשיא, וכושרי-התגובה שלו למינימום.

וכל אותו זמן, ההכנות למכת-הפתע, תוך ניצול טוטאלי של גורם האפתעה ו-שימוש קיצוני בכוח מוחץ.

אויבים יכולים לדבר בזיולול על "מיל-חמת כנופיות", ידידים מדברים בהערצה על "פעולת קומנדו". ההגדרה אינה חסור בעל כמפקד ישרי על כיתה לוחמים, אין מי שידמה למשה דיין.

הוא מסיכף מבטן ומלודרה.

איננו רוצה לקלקל את הקומפלי-מנטים שלי בהכללות החורגות מפרי-

יחס אליהם ברצינות. הם יכולים לעקום כשמסתבר להם לאיזו מטרה נוצרו — אבל למי זה איכפת?

אני חושב שהשיטה של דיין היתה מוצלחת מאוד לשיחרור המטוס. אני באמת חושב זאת. איני סבור שאפשר היה ללכת בדרך אחרת.

אבל איני סבור שהמאבק בין עמים דומה למלחמת-כנופיות. איני סבור שהמרחב דומה לנמלי התעופה לוד. איני סבור שרמאי גאוני הוא מדינאי טוב. איני סבור שמסכף מחונן וניעוץ הוא בהכרח מצביא טוב.

אפשר להרוג, בהרכה כישרון ובהרבה מול, ארבעה פידאיון מבולבלים ובלתי-מוכשרים. אי אפשר להרוג מאה מיליון ערבים.

אפשר דרמות ארבעה חוטפים במשך 20 שעות, אבל אי אפשר לרמות את כל עמי ערב לנצח.

התכונות הדרושות למדינאי שישגי את השלום אינן דומות לתכונותיו של משחיר המטוס.

בקיצור: כי הכבוד למשה דיין, המנצח שד נמדיה-העופה. אבל לא הייתי רוצה שגורל המדינה יהיה מופקד, וזו אף לשנייה אחת, כי ירי אדם בעד תכונות כאלה.